

Oponentský posudek na diplomovou práci Erika Langerera "Zahraniční politika EU"

Vedoucí diplomové práce: Prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.

Autor se ve své práci rozhodl zpracovat aktuální a z hlediska prognózy budoucího směřování evropského integračního procesu zásadní téma zahraniční politiky EU. Problematika je proto rovněž poměrně přitažlivá pro odborný výzkum. Proto lze kladně hodnotit, že cílem práce není pouze popsat a shrnout proces institucionalizace zahraniční politiky ES a následně EU, ale zároveň vlastní vymezení pojmu zahraniční politika EU a otestování funkčnosti zahraniční politiky EU v rámci případové studie (str. 3).

Práce je na základě takto vymezených cílů strukturována logicky do obsahových celků – čtyř hlavních kapitol. První kapitola je zaměřena na chronologický popis postupného vytváření a institucionálního ukotvení zahraniční politiky ES a EU. Důraz je přitom kladen na Evropskou politickou spolupráci. Přestože se jedná o problematiku v českém prostředí již zkoumanou a v publikovaných pracích četně zastoupenou, přináší nové postřehy a odkazuje rovněž na primární dokumenty. Zároveň se autor snaží o částečnou analýzu neúspěchu zahraniční politiky do devadesátých let. Druhá kapitola velmi stručně rozebírá ustanovení týkající se zahraniční politiky EU obsažených ve Smlouvě o Ústavě pro Evropu. Autor je přesvědčen, že zejména v institucionální rovině, lze předpokládat, že budoucí smluvní základ převezme části textu z tohoto dokumentu nebo se bude jimi alespoň silně inspirovat. Třetí kapitola opět ve velmi zhuštěné podobě provádí rozbor hlavních přístupů k analýze zahraniční politiky EU a definuje ji. Podle autora v souladu s většinovým pojetím v sobě zahraniční politika EU zahrnuje Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU, komunitární zahraniční politiku a částečně rovněž zahraniční politiku členských států ve vztahu k EU (str. 50). Poslední kapitola je poté případovou studií s názvem „konflikt v Jugoslávii“, v rámci níž se autor pomocí analýzy procesu desintegrace Jugoslávie v letech 1991-1995 snaží o hodnotit úspěšnost zahraniční politiky ES/EU. Autor však nezdůvodňuje proč se rozhodl studii vymezenou právě do zmíněného časového rámce. Případová studie hutným způsobem zachycuje průběh krize a diplomatické a jiné snahy ES/EU a členských států do řešení krize vstupovat a řešit její. Autor postupuje chronologicky a v závěru hodnotí vlastní působení ES/EU, přičemž se snaží identifikovat zejména příčiny neúspěchu. Někdy je přitom těžké se orientovat v časové ose, zda se jednalo ještě o aktivity ES nebo již EU (str. 74) nebo k jakým událostem se vztahuje text (o jaké srbské bombardování v Sarajevu se jednalo na str. 71?).

Autor vychází ve své práci zejména ze zahraničních pramenů, ať se jedná o některé zásadní monografie věnující se problematice zahraniční politiky EU nebo případové studie většinou dostupné na Internetu. V práci je v souladu s pravidly odkazováno na prameny, ze kterých bylo čerpáno. Text je zpracován pečlivě po formální stránce a zejména se nevyskytují faktografické chyby.

Při obhajobě navrhuji, aby byla věnována pozornost následujícímu problému:

- Desintegrace Jugoslávie bezpochyby ovlivnila a dosud ovlivňuje evropskou politiku. Poučila se EU z první fáze desintegrace Jugoslávie, co se týče vlastní efektivity zahraniční politiky? Jakou podobu má současná zahraniční politika EU v bývalé Jugoslávii?

Dílní závěry vytvářejí jeden celek a jsou plně adekvátní cíli a zvolené metodice práce. Práci proto **doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.**

V Praze, 28. května 2007

Ing. Zbyněk Dubský, Ph. D.